

# Bilaga 3

## Verksamhet som ska bedrivas i samverkan

---

Norsjö och Skellefteå, 2015-10-28

Här redovisas hur den gemensamma verksamheten ska se ut och genomföras för att vi ska uppnå målen. Med "vi" avses parterna i överenskommelsen, det vill säga Arbetsförmedlingen, Norsjö kommun och Skellefteå kommun. Redan idag finns ett väl utbyggt samarbete mellan parterna både vad gäller utbildning och arbetsmarknad. Arbetsförmedlingens organisation omfattar exempelvis båda kommunerna, många unga från Norsjö kommun studerar på gymnasiet i Skellefteå, och kommunerna har delvis en gemensam arbetsmarknad. På grund av det väl utbyggda samarbetet och de goda relationerna mellan parterna skrivs en gemensam överenskommelse.

**Syftet** är på förhand givet:

*Att genom samverkan, utifrån lokala behov, långsiktigt och varaktigt minska ungas arbetslöshet.*

Utifrån syftet, kartläggningen av målgruppen och redovisningen av befintlig verksamhet samt det lokala och regionala kompetensförsörjningsperspektivet har vi formulerat tre uppföljningsbara och kvantifierbara **mål**:

- *2018 ska minst 34 procent av ungdomarna i Skellefteå och Norsjö vara etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter gymnasiet.*
- *Läsåret 2017/2018 fullföljer 90 procent av eleverna i gymnasiet sin planerade utbildning inom 4 år.*
- *2017 ska 18 procent av avgångseleverna från gymnasiet direkt gå vidare till högre studier.*

Den verksamhet och de aktiviteter som ska bedrivas för att vi ska nå dessa mål, finns inom tre identifierade **fokusområden**:

1. *Informerande och motiverande insatser*
2. *Gemensam, redan befintlig samverkan som vi vill förstärka eller utveckla*
3. *Organisation*

Nedan följer en beskrivning av de verksamheter/aktiviteter som vi har för avsikt att genomföra i samverkan inom varje fokusområde. Verksamheten/aktiviteterna inom varje fokusområde är både förebyggande/proaktiva och mer åtgärdande/reaktiva. Till vissa av verksamheterna/aktiviteterna finns också ett eller flera aktivitetsmål för att underlätta uppföljning.

I den följande texten används begreppet praktik som ett samlande begrepp för praktik och utbildning på arbetsplats.

## Verksamheter/aktiviteter inom respektive fokusområde

### 1. Informerande och motiverande insatser

Det behövs fler och delvis nya grepp vad gäller motiverande insatser. Detta både för att öka andelen elever som fullföljer sin gymnasieutbildning, men också för att stärka övergången till högre studier och öka ungas chanser till att etablera sig på arbetsmarknaden.

#### Proaktiva aktiviteter

En förebyggande insats som vi avser samverka kring är förstärkt studie- och yrkesvägledning och arbetslivsorientering i gymnasieskolan. Här ser vi behov av en stärkt samverkan mellan skolorganisationen och Arbetsförmedlingen, där insatserna dessutom är mer riktade, exempelvis beroende på om eleverna studerar på yrkes- eller studieförberedande program.

- *Aktivitetsmål: 2017 ska alla som lämnar högskoleförberedande program minst sex månader före avslutningen ha fått information om arbetsmarknad och studiemöjligheter av skolan och av Arbetsförmedlingen.*

Vi ser också ett behov av att på ett bättre sätt, redan i gymnasieskolan, "fånga upp" och stödja elever som riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden eller utbildning. Särskilt i utsatta grupper som till exempel elever som inte fullföljer en gymnasieutbildning, men även bland elever som fullföljer, finns unga som av olika anledningar riskerar att inte "ta sig vidare" efter gymnasiet. För att minska risken att unga blir utan sysselsättning ser vi ett behov av samverka kring dessa elevers planering.

- *Aktivitetsmål: Från och med 2017 ska alla som lämnar den kommunala gymnasieskolan ha en individuell planering för verksamhet i samband med avslutad utbildning.*

#### Reaktiva aktiviteter

Vad gäller reaktiva aktiviteter inom områden informerande och motiverande insatser ser vi ett behov av yrkesutbildningar av varierande längd som kan riktas till en viss målgrupp, exempelvis personer med funktionsnedsättning, personer som saknar gymnasieutbildning, nyanlända, unga män. Sedan tidigare inbjuds alla som slutar gymnasieskolan och har en diagnostiserad funktionsnedsättning till planeringssamtal hos Arbetsförmedlingen.

Kommunerna och Arbetsförmedlingen ser behov av att arbeta med andra motiverande insatser så som praktik, prova-på arbete och/eller studier etc. Vi ser att det är viktigt att erbjuda tidiga insatser för att förhindra att unga inte går vidare mot studier och/eller arbete. Här är utbildningskontrakt, traineetjänster och extratjänster viktiga verktyg som vi avser att använda oss av där så är lämpligt.

Ett exempel är en planerad satsning på så kallade serviceassistentanställningar. Satsningen är ett försök med förlängda anställningar inom kommunernas verksamhet för ett antal unga med dokumenterade funktionsnedsättningar. Till anställningen knyts en individanpassad utbildning utifrån den arbetsplats som personen tjänstgör på, exempelvis inom äldreomsorg. Utbildningen, som är individuellt planerad och anpassad, genomförs i samarbete med vuxenutbildningen. Anställningen sker i samråd med Arbetsförmedlingen och bidrag till lönen lämnas utifrån Arbetsförmedlingens regelverk. Planering för satsningen på serviceassistenttjänster har kommit längre i Skellefteå kommun. Ambitionen är dock att Norsjö kommun genom samverkan ska utveckla ett liknande koncept.

Kommunerna är viktiga arbetsgivare och har en stor bredd i sin verksamhet. För att ovanstående arbete med serviceassistenter, praktik, utbildningskontrakt, traineer, extratjänster etc. ska vara möjligt att genomföra, behöver kommunorganisationerna öppna upp sig och erbjuda fler platser, inom en större bredd av arbetsområden. Här behöver framförallt ledningen i kommunerna ta ett gemensamt ansvar för att hela kommunorganisationerna ser positivt på att ta emot olika praktikanter och medverka till utbildning på arbetsplatser. Arbetsförmedlingen kan stötta i detta arbete och får genom kommunerna tillgång till fler platser att matcha deltagare mot.

- *Aktivitetsmål 1: Från och med 2016 ska alla unga i åldern 16 till 24 år som varken arbetar eller studerar eller är undersysselsatta erbjudas information om möjligheter till studier, praktik eller arbete minst två gånger per år.*
- *Aktivitetsmål 2: 2016 ska alla arbetssökande i målgruppen som saknar fullständig gymnasieutbildning minst två gånger per år erbjudas möjlighet att fullfölja utbildningen.*

För fler praktikplatser både internt inom kommunerna och externt mot andra organisationer, behöver Arbetsförmedlingen, Norsjö kommun och Skellefteå kommun samverka kring handledarutbildning för arbetsgivare. Genom att erbjuda handledarutbildning gemensamt kan vi säkerställa tillgång till fler praktikplatser av god kvalitet, både för praktikdeltagare från kommunerna (så som inom gymnasiet, Vux och arbetsmarknadsenheterna) och från Arbetsförmedlingen. Samverkan kring handledarutbildning leder utöver mer effektivt resursutnyttjande också till att vi når ett större antal av befintliga och potentiella praktikplatser, eftersom kommunerna och Arbetsförmedlingen tillsammans har ett mycket stort kontaktnät.

## **2. Gemensam, redan befintlig samverkan som vi vill förstärka eller utveckla**

Kommunerna och Arbetsförmedlingen samverkar redan idag i olika verksamheter. Detta vill fortsätta med och bygga vidare på i DUA-överenskommelsen.

### **Proaktiva aktiviteter**

En proaktivt syftande verksamhet är arbetet kring Unga funktionsnedsatta. Utifrån underlag från skolan inbjuder Arbetsförmedlingen alla avgångselever med diagnostiserade funktionshinder till planeringssamtal.

Särskilda kartläggningar av nyanländas behov, mål och förutsättningar genomförs i gymnasieskola respektive vuxenutbildning som grund för fortsatt individuell planering.

### **Reaktiva aktiviteter**

Bland aktiviteterna som självklart fortgår inom samverkan finns också samarbetet mellan kommunernas arbetsmarknadsenheter och Arbetsförmedlingen. För att kunna ta tillvara resurserna på ett effektivt sätt krävs dock att vi är lyhörda mot de ungas egna tankar och erfarenheter.

- *Aktivitetsmål: Unga i åldern 16 till 24 år som varken arbetar eller studerar eller är undersysselsatta ska från och med 2016 varje år tillfrågas om synpunkter på kommunens och Arbetsförmedlingens samarbete för att minska ungdomsarbetslösheten.*

Samverkan kring UngKOMP och Arbetsmarknadstorget fortsätter. Arbetsmarknadstorget är en samlokalisering av Arbetsförmedlingen, Skellefteå kommun, Försäkringskassan och Västerbottens läns landsting och jobbar med unga i åldern 16 till 29 år som är i behov av minst två myndigheter och långvarigt stöd. UngKOMP är organiserat i multikompetenta team i en platt, tvärfunktionell verksamhet bestående av olika yrkesfunktioner från Arbetsförmedling och kommun. Stödinsatserna består av Arbetsförmedlingens ordinarie insatser men med täta kontakter och med personlig stöttning exempelvis i kontakten med andra myndigheter. Norsjö kommun har hittills inte deltagit i Arbetsmarknadstorget eller UngKOMP. En del i samverkan blir därför att undersöka hur vi kan skapa en organisation som möjliggör att också Norsjö kommun kan involveras och arbeta på liknande sätt.

Redan idag finns samverkan kring de insatser som erbjuds för unga inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Vi ser dock ett behov av att ytterligare anpassa planeringen efter individens behov och förutsättningar och därigenom kunna erbjuda mer "vässade" insatser.

- *Aktivitetsmål: 2016 ska alla som lämnar KAA ha en individuell planering utformad i samverkan mellan kommun och Arbetsförmedlingen.*

### 3. Organisation

Det tredje fokusområdet är organisation och hur vi organiserar arbetet i samverkan mot att minska ungdomsarbetslösheten. Vi kan efter en redovisning av befintlig verksamhet konstatera att vi redan idag arbetar på många olika sätt med olika insatser. Nu behöver vi titta på hur vi arbetar med unga som befinner sig i eller riskerar att hamna i målgruppen, hur individens väg ser ut genom våra verksamheter och kartlägga "den röda tråden". Genom att identifiera områden där vi eventuellt gör samma saker kan vi både förbättra vårt stöd till individen och nå ett effektivare resursutnyttjande.

#### Proaktiva aktiviteter

Vi behöver utveckla en samsyn kring samverkan och hur vi ska arbeta tillsammans. I och med att Arbetsförmedlingen och kommunerna har skilda uppdrag och förutsättningar ställs stora krav på en utvecklad samsyn. Det handlar bl.a. om att respektive myndighets roller och ansvar tydliggörs för att undvika missförstånd och låsningar, både på organisations- och personnivå.

- *Aktivitetsmål: Före juli 2016 ska vi ha utvecklat ett koncept för samverkan med individen i centrum.*

Samordningsförbundet Skellefteå-Norsjö som är bildat av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skellefteå och Norsjö kommuner samt Västerbottens läns landsting, planerar att under 2016 genomföra en processkartläggning. Syftet är att klargöra vilka insatser som idag finns för ungdomar i Skellefteå i åldern 16-29. Genom att de olika uppdragen hos respektive myndighet synliggörs och förtydligas, skapas förståelse för de olika verksamheterna och risken att personer hamnar mellan två myndigheter minimeras därmed. Inventeringen av befintliga insatser som gjorts inför DUA-överenskommelsen (bilaga 2) kommer att utgöra ett underlag i processkartläggningen.

#### Reaktiva aktiviteter

Som ett led i att kunna erbjuda praktikplatser av god kvalitet (se fokusområde 1. Informerande och motiverande insatser), behöver vi också förbättra hanteringen av och samordningen kring praktikplatser. Ett arbete har påbörjats med att samla in och administrera praktikplatser av olika slag både i

det privata näringslivet och i offentliga eller ideella organisationer. Vi bör också förbättra samordningen vad gäller när olika grupper har praktik, för att undvika att olika grupper konkurrerar om praktikplatser samtidigt. Genom tydligare samordning av praktikplatser kan vi utnyttja resurserna med effektivt, underlätta för arbetsplatser som kan och vill erbjuda praktik, samt därigenom ge ett bättre stöd till unga i behov av praktikplatser som en del i exempelvis en gymnasieutbildning, ett utbildningskontrakt eller en traineetjänst.

För att säkerställa att överenskommelsen fortsätter att vara ett relevant verktyg för arbetet mot att minska ungas arbetslöshet, avser vi att tillsätta en styrgrupp bestående av tjänstepersoner som representanter för Arbetsförmedlingen och de två kommunerna. Styrgruppen ska arbeta vidare med överenskommelsen, bevaka hur arbetet framskrider, ansvara för att uppföljningar görs samt förbereda för kommande revideringar. Rapportering sker i Arbetsförmedlingens respektive kommunernas ordinarie rutiner. För kommunerna i delårsbokslut per april och augusti samt i årsbokslut.

Till största del kommer samverkan att ske inom befintlig verksamhet och befintliga kanaler. Samlokalisering finns idag på Arbetsmarknadstorget i Skellefteå. Det vore önskvärt att även UngKOMP kunde bli en del av samlokaliseringen, men i dagsläget saknas förutsättningar för det.

## **Resurser för samverkan**

I huvudsak finansieras det som görs inom samverkan inom ramen för befintliga verksamheter. Vad gäller eventuella utbildningskontrakt, traineetjänster och extratjänster är dessa till viss del finansierade genom statsbidrag. Den planerade satsningen på serviceassistenttjänster planeras att inledningsvis finansieras av respektive kommun. Anställningen sker i samråd med Arbetsförmedlingen och bidrag till lönen lämnas utifrån Arbetsförmedlingens regelverk.

Arbetsmarknadstorget, UngKOMP samt arbetet med Unga funktionsnedsatta fortsätter genom befintlig finansiering från medverkande aktörer. Såväl kommunerna som Arbetsförmedlingen kommer att söka kompletterande finansiering när sådana möjligheter finns.